

SDR. MALLE INVEST A/S

Sdr Mallevej 15

6800 Varde

**Tilladelse til råstofindvinding på del af matr. nr. 6q, 7a og 8a
Lyne By, Lyne - i Ringkøbing-Skjern Kommune gældende i
perioden 16. september 2020 til 15. september 2030.**

midt
regionmidtjylland

Dato 16-09-2020

Sagsbehandler Lasse Jeremiassen

Gregersen

Raastoffer@ru.rm.dk

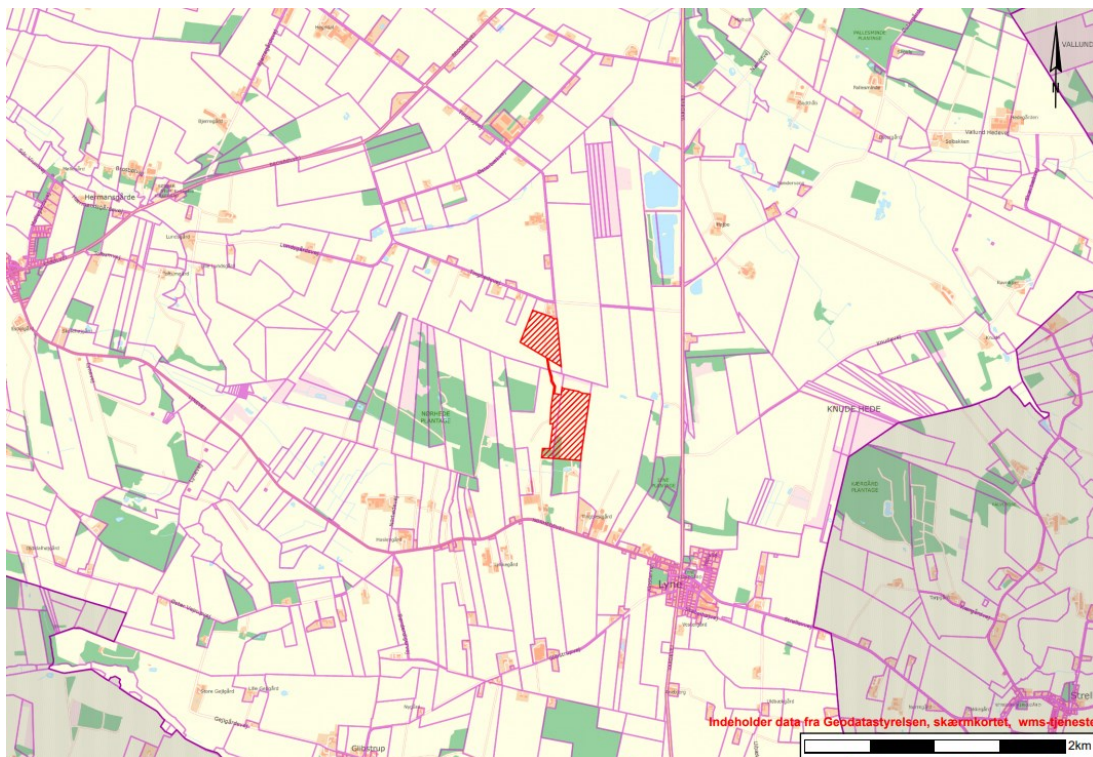
Tel. +4592432298

Sagsnr. 1-50-71-11-20

Side 1

Området der omfatter nærværende tilladelse er vist med rød skravering.

Oversigtskort. Området der omfatter nærværende tilladelse ses med rød skravering.

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Sdr. Malle Invest A/S Sdr. Mallevej 15, 6800 Varde	Sdr. Malle Invest A/S Sdr. Mallevej 15, 6800 Varde	Hans Medum Nielsen Nørhedevej 32, 6880 Tarm (ejer af matr. 6q og 8a)
CVR-nr.: 33040393	CVR-nr.: 33040393	Erhard Lauridsen Nørhedevej 30, 6880 Tarm (ejer af matr. 7a)

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse fra Region Midtjylland	5
A.1. Råstofloven	5
A.2. Miljøvurderingsloven	5
A.3. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen	5
B. Afgørelser fra andre myndigheder	6
B.1. Vandforsyningsloven og Miljøbeskyttelsesloven	6
C. Vilkår for indvindingen	7
C.1. Vilkår efter råstofloven	7
C.2. Vilkår i henhold til vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven	12
D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven	14
D.1. Råstofindvinding	14
D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	14
D.3. Tinglysning og sikkerhedsstillelse	14
D.4. Tilsyn og besigtigelse	14
D.5. Indberetning af indvunden mængde	15
D.6. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.	15
D.7. Råstofafgift	16
D.8. Ændring af vilkår	16
E. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning	17
E.1. Arkæologi	17
E.2. Bygninger og mandskabsvogne	17
E.3. Dræn	17
E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter	17
E.5. Beskyttelse af grundvand og søer	18
E.6. Forsyningsledninger	18
E.7. Stationære olietanke	18
E.8. Affaldshåndtering	19
E.9. Tilførsel af jord til råstofgrave	19
F. Region Midtjyllands behandling af sagen	20
F.1. Planforhold	20
F.2. Miljømæssige forhold	21
F.3. Forhold til andre lovgivninger	25
F.4. Graveafstande og periferiskråninger	25
F.5. Vejforhold	26
F.6. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse	26
F.7. Konklusion	27
G. Grundlag for tilladelsen	28
G.1. Ansøgningens indhold	28
G.2. Høringssvar	30
H. Offentliggørelse og klagevejledning	37

H.1. Råstofafgårelsen	38
H.2. Afgørelsen i henhold til miljøvurderingsloven	38
H.3. Afgørelsen i henhold til habitatbekendtgørelsen	39
H.4. Afgørelsen i henhold til vandforsyningsloven	39
H.5. Afgørelsen i henhold til miljøbeskyttelsesloven	39
I. Orientering	41
J. Bilag	42

Tilladelsen til råstofindvinding i perioden indtil 15. september 2030.

Med denne tilladelse har ansøger lov til at grave på det areal, der fremgår af forsiden, på de betingelser, som fremgår af vilkårene i afsnit C og bestemmelserne i afsnit D-E.

A. Afgørelse fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1 og § 8, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af 300.000 m³ sand, grus og sten på de ca. 22,6 ha, der er angivet på vedlagte kortrids bilag A.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit C.1.

A.2. Miljøvurderingsloven²

Råstofindvinding på arealer under 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 2a, og er derfor underlagt lovens bestemmelser om screening af projektets virkning på miljøet.

Med henvisning til miljøvurderingslovens § 21 har Region Midtjylland udført en screening under hensyntagen til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 6. Ved screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af den potentielle indvirkning på miljøet blevet vurderet.

På baggrund af screeningen vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er underlagt krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Screeningsafgørelsen er vedlagt som bilag B.

A.3. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

² LBK nr. 973 af 25/06/2020 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

³ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Der kan endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle-, opholds- og fødesøgningsområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV (bilag IV-arter) eller arter omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet i deres naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre direkte eller indirekte påvirkninger af Natura 2000-områder eller af levevilkårene for beskyttede dyre- og plantearter, og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering for indvindingens virkning på Natura 2000-områderne, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit F.2.

B. Afgørelser fra andre myndigheder

B.1. Vandforsyningsloven⁴ og Miljøbeskyttelsesloven⁵

Ringkøbing-Skjern Kommune giver tilladelse efter vandforsyningslovens § 20, § 21 og § 26 samt miljøbeskyttelseslovens § 19. Der gives tilladelse til midlertidig grundvandssænkning, indvinding af vand fra grundvandsfødt sø op til 800 m³/år samt nedsivning af vaskevand. Tilladelsen gives på vilkår, som beskrevet under afsnit C.2, samt betingelser beskrevet i bilag C.

⁴ LBK nr. 118 af 22/02/2018 Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.

⁵ LBK nr. 1218 af 25/11/2019 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse

C. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres indvindingsområdet som det areal, som tilladelsen omfatter. Gravearealet defineres som det areal indenfor indvindingsområdet, hvor der må graves.

C.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 16. september 2020 til 15. september 2030.
2. Der må højst indvindes 300.000 m³ råstoffer pr. år.
3. Råstofftilladelsen omfatter det areal på 22,6 ha, der fremgår af bilag A.

Før indvindingen påbegyndes

4. Der skal stilles en sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må benyttes.
5. Der skal foreligge en grave-og efterbehandlingsplan, som er godkendt af Region Midtjylland. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med denne plan.
6. Gravearealet skal afsættes i marken i overensstemmelse med vilkår 22-34. Afmærkningen skal foretages af en landinspektørvirksomhed eller tilsvarende. Derefter skal der indsendes et måleblad med tilhørende koordinatfil til Region Midtjylland, hvor afmærkningspælenes placering er angivet. Afmærkningen i marken skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord.
7. Indvinder skal senest 14 dage før muldafrømning underrette Arkvest – Arkæologi Vestjylland, med mindre andet er aftalt med museet.
8. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland senest 14 dage inden indvindingens påbegyndelse.

Godkendt materiel

9. Regionen har godkendt anvendelse af 1 stk. gummiged, 2 stk. læssemaskine, 1 stk. dumper, 2 stk. sorteringsanlæg, 1 stk. vaskeanlæg, 1 stk. knuseanlæg, 1 stk. skurvogn og 1 stk. 800 l. mobil tankanlæg. Ændring i antal og type af materiel, herunder tanke, kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

Driftstider

10. Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg må kun være i drift:

- mandag til fredag kl. 07.00–16.00, dog ikke helligdage.

11. Udlevering og læsning af materialer, herunder kørsel indenfor indvindingsområdet, må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 06.00–16.00, dog ikke helligdage.

Kørsel i råstofgraven

12. Udenfor driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

Støj

13. Udsendelse af ekstern støj fra råstofgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 7.00–18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00–14.00: 45 dB(A)

14. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioder accepteres der i tidsrummet 7.00–17.00 på hverdage et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således, at støjgener minimeres mest muligt. Regionen skal orienteres herom.

15. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjberegninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

16. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

17. Der skal etableres støjvolde mod ejendommen Tinghedevej 3.

Støv

18. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

19. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.

20. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

21. Interne køreveje og materialebunker skal vandes i tørre perioder for at dæmpe støvgener.

Graveafstande og begrænsninger

22. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere naboskel end 5 meter, med mindre der foreligger en af regionen godkendt aftale om skelgennemgravning.

23. Der må ikke graves med risiko for skred udenfor indvindingsområdet.

24. Der må indvindes over skel, hvis der ligeledes bliver meddelt tilladelse til råstofindvinding på nabomatriklen. Tidspunktet og metode for indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland.

25. Støjvolde og oplag af overjord skal placeres i en afstand til naboskel og vejskel på min. 3 meter.

26. Gravningen skal holdes mindst 15 meter fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2.

27. Tilstanden må ikke ændres nærmere end 5 meter fra digefod af beskyttede diger, og herfra må der ikke graves stejlere end 1:1.

28. Der må ikke graves stejlere end 1:1½ fra beskyttelseszoner til beskyttede gravhøje.

29. Respektafstande og skråningshældninger i forbindelse med forsyningsledninger og elmaster skal følge anvisninger fra ledningsejer.

30. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra gravesøer og nedsivningsbassiner eller afledes spildevand og pladsvand uden særskilt tilladelse.

31. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere end 75 meter på anlæg til forsyning af drikkevand. Sløjfning af drikkevandsboring skal godkendes af en autoriseret brøndborer, og meddeles skriftligt til Regionen og Kommunen.

32. Fældning af fredskov på matr. nr. 7a og 8a Lyne By, Lyne, må ikke påbegyndes, før der er meddelt tilladelse af Miljøstyrelsen. Inden denne tilladelse er givet, må der ikke afrømmes muld og overjord af eller graves i en afstand af 10 meter fra skovbrynet.

33. Der må ikke graves eller afrømmes muld og overjord i en afstand af 10 meter til den beskyttede mose efter naturbeskyttelseslovens § 3, der kan ses på Kort 1.

34. Der skal etableres en jordvold langs med den beskyttede mose. Se Kort 1.

Kort 1: Invindingsområdet er vist med rød skravering, mens at den beskyttede mose er vist med brun skravering. Der skal anlægges en jordvold langs den grønne linje.

Bevaring af geologiske profiler

35. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

36. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurenede jord.

37. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter, eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

38. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere skal anbringes i aflåselige, lukkede containere eller i bygninger med fast bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

39. Der må ikke etableres underjordiske olietanke indenfor gravearealet.

40. Entreprenørtanke kan benyttes indenfor gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres udenfor indvindingsområdet. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

41. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmætter eller anden sikring mod spild på jorden.

42. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

43. Sløjfning af borer skal ske på en sådan måde, at der ikke under indvinding eller ved efterfølgende dyrkning er risiko for gennemstrømning i boringen af stoffer der kan påvirke grundvandskvaliteten, herunder sprøjtemidler og gødning.

Andre aktiviteter

44. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de næste to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

45. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Tilførsel af råstoffer fra andre råstofgrave kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

Efterbehandling

46. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb.

47. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

48. Der skal efterbehandles til jordbrug i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

49. Ved efterbehandlingen skal afstanden til indvindingsområdets grænse være mindst 3 meter.

50. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

C.2. Vilkår i henhold til vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven

1. Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning eller bortledning af vand fra grundvandsfødt sø, der medfører grundvandssænkning.

2. Grundvandssænkningen må ikke overstige den sænkning, der naturligt forekommer ved årlig indvinding af vand fra søen.

3. Hvis der i forbindelse med grundvandssænkningen konstateres vandsvigt i omkringliggende borer, brønde, dræn, vandløb eller beskyttede søer eller påvirkning af våde naturtyper indenfor 300 fra grundvandssænkningens graveområde pålægges råstofindvinderen at foretage afhjælpende foranstaltninger indtil forholdene normaliseres.

4. Afhjælpende foranstaltninger, jf. punkt 3, indebærer som minimum ophør af indvindingsaktivitet fra søen og ophør indtil vandstanden i søen ligger på et stabilt niveau. Herefter kan indvindingen først genoptages, når der er etableret monitoring af grundvandsstanden og monitoringsprogrammet er godkendt af kommunen.

5. Der må ikke ske overfladeafstrømning til andre naturlige recipienter i området.

6. Der må ikke tilsættes stoffer, der ved nedsivning kan forurene grundvandet.

Tilsidesættes de stillede vilkår, kan tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning, jfr. vandforsyningslovens § 26.

D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven

D.1. Råstofindvinding

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og gravningen må ikke startes før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

D.3. Tinglysning og sikkerhedsstillelse

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.750 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Der skal stilles en garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling. Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominel økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

D.4. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette

tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

D.5. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videregiver indberetningen til Danmarks Statistik.

D.6. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtelser.

Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer, med dokumentation for at denne er indforstået med indvinder-skiftet.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

D.7. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

D.8. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

E. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning

E.1. Arkæologi

Hvis der under råstofindvindingen fremkommer fortidsminder, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Arkvest – Arkæologi Vestjylland, jf. museumslovens⁶ § 29.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse kunne betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

E.2. Bygninger og mandskabsvogne

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger, brovægt eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om tilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen.

E.3. Dræn

Jf. vandløbslovens⁷ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af områdets drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens⁸ § 6 fremgår det, at:

- Kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar-31. juli.

⁶ LBK nr. 358 af 08/04/2014 Bekendtgørelse af museumsloven

⁷ LBK nr. 127 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om vandløb

⁸ BEK nr. 1466 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt

- Rovfugles og ugles redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar-31. august (se dog nedenfor).
- Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer ikke må fældes.
- Hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november-31. august.
- Digesvalereder ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens bilag IV. Disse bilag IV-arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og arter af flagermus.

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter.

E.5. Beskyttelse af grundvand og søer

Jf. naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændring i tilstanden af efterbehandlede søer og vandhuller, hvis areal er over 100 m² og uden afløb, uden dispensation fra kommunen.

Der må således ikke:

- udsættes fisk, krebs eller bløddyr,
- fodres i og ved søen indenfor en afstand af mindst 25 meter,
- etableres tilløb eller afløb.

E.6. Forsyningsledninger

Gravearbejde nær og under forsyningsledninger skal følge gældende forskrifter og vejledninger, herunder "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg"⁹, "Pas på gasledningerne. Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger" udgivet af de danske naturgasselskaber og HOFOR, "Pas på ledningerne og livet" udgivet af Sikkerhedsstyrelsen m.fl. samt øvrige generelle anvisninger fra ledningsejere.

E.7. Stationære olietanke

Olietankbekendtgørelsens¹⁰ krav og øvrige krav i olietankenets typogodkendelser til indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Kommunen er myndighed vedr. olietankbekendtgørelsen.

⁹ BEK nr. 1112 18/08/2016 Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg

¹⁰ BEK nr. 1257 af 27/11/2019 Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

E.8. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens¹¹ §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Ringkøbing-Skjern Kommunes affaldsregulativer.

E.9. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens¹² § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

¹¹ LBK nr. 1218 af 25/11/2019 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse

¹² LBK nr. 282 af 27/03/2017 Bekendtgørelse af lov om forurenede jord

F. Region Midtjyllands behandling af sagen

F.1. Planforhold

Råstofplan

Det tilladte indvindingsområde er beliggende i graveområde Lyne Vest, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem indvindingsområder, der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.

Hensynet til naboer, natur, grundvand og kulturhistorie – og hvad der i øvrigt fremgår af råstoflovens § 3 samt øvrig lovgivning (f.eks. Natura 2000) – skal afvejes i forbindelse med ny råstofindvinding. Råstofplan 2016 er miljøvurderet i henhold til miljøvurderingsloven. Det er i den forbindelse konkluderet, at der i planens graveområder ikke er væsentlige interessekonflikter, som ikke kan forebygges eller afbødes ved sagsbehandling og vilkårsstillelse i forbindelse med en konkret råstofansøgning.

Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer er indarbejdet i Kommuneplan 2017-2029 for Ringkøbing-Skjern Kommune.

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- OD (område med drikkevandsinteresse)
- Støjbelastede areal
- Værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsning uønsket
- Lavbundsareal
- Naturbeskyttelsesområde
- Værdifuldt kulturmiljø
- Fredskov

Kommuneplanens retningslinjer for disse arealinteresser er inddraget i regionens vægtning efter råstofloven.

Udpegningerne er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling, da graveområdet ikke er til hinder for at nogle af retningslinjerne kan fuldføres.

Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

F.2. Miljømæssige forhold

Grundvand og vandforsyning

Indvindingsområdet ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD), men ikke i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Der er ingen vandværker, hvis vandindvindingsopland strækker sig ind under det ansøgte areal.

Der ligger en vandforsyningsboring til ejendommen Nørhedevej 30 på det ansøgte areal. Den planlagte råstofindvinding forudsætter, at denne boring sløjfes. Ansøger har oplyst at boringen vil blive sløjfet når indvindingen nærmer sig 75 meter af boringen. Sløjfningsmetoden skal godkendes af en autoriseret brøndborer og meddeles til Ringkøbing-Skjern Kommune.

Det ansøgte vurderes ikke at indebære en væsentlig risiko for forurening af konkrete drikkevandsforsyninger eller de overordnede drikkevandsinteresser. Til generel sikring af jord og grundvand stilles der dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald (vilkår 36-43).

Der ansøges om tilladelse til indvinding af grundvand fra nyetableret grundvandssø til vask af råstoffer. Vandet planlægges genbrugt/nedsivet efter afslamning og der søges derfor om tilladelse til dette efter miljøbeskyttelsesloven.

Den indvundne vandmængde vurderes ikke at kunne føre til en målbar sænkning af grundvandsstanden andet end på selve indtogsstedet, styrket af at vandet bruges/genbruges på stedet. Recirkulering/afslamning på jorden af vand fra vask af uforurenede råstoffer vurderes ikke at indebære et væsentligt forureningspotentiale.

Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen

Nærliggende områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (registreret mose og hede ved den centrale del af indvindingsområdet samt et hede område øst for den sydlige del af indvindingsområdet) vurderes ikke at ville blive berørt af råstofindvindingen.

Naturarealerne berøres ikke direkte af indvindingen og de hydrologiske forhold vurderes ikke at ville blive påvirket væsentligt. Til general sikring af den beskyttede mose indsættes der vilkår 33 og 34, som en sikkerhedsafstand til det naturbeskyttede areal og for sikring mod overfladeafstrømning.

Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 4 km mod nordvest (Natura 2000-område nr. 73 "Lønborg Hede" omfattende habitatområde H196.). Udpegningen er speciel ved visse-indlandsklitter, søbredder med småurter og våde og tørre heder med tilknyttede arter. Udpegningsgrundlaget omfatter naturtyper og arter knyttet hertil.

Grundvand og overfladevand vil ikke påvirkes væsentligt som følge af den ansøgte råstofgravning, og Natura 2000-områdets naturtyper og arter vil derfor ikke blive påvirket. Der er ikke registreret arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller rødlistede arter inden for indvindingsområdet. Da hovedparten er et aktivt graveområde, forventes området ikke at rumme en fast bestand af fredede eller beskyttede arter.

Indvindingen vurderes på ovennævnte grundlag ikke at ville medføre direkte eller indirekte påvirkninger af nærmeste Natura 2000-områder eller af levevilkårene for beskyttede dyre- og plantearter.

Region Midtjylland finder derfor ikke, at den ansøgte tilladelse til råstofindvinding medfører, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkninger på Natura 2000-områderne jf. habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2.

Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave, i det åbne land, bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt. Det er derfor ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder er så lav som muligt og fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjvilkår for områdetype 3, er en rimelig afvejning af hensynet til oparbejdning og udlevering af råstoffers stedbundne karakter, og hensynet til en forventning om lavt støjniveau i det åbne land.

Dog vurderes det, at der typisk er mulighed for, at tilrettelægge driften således, at støjen lørdage i tidsrummet 07:00-14:00 kan bringes ned til 45 dB(A), f.eks. kan aktiviteten sædvanligvis begrænses til udlevering af råstoffer indenfor denne grænse. Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage 7:00-14:00 i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3.

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder som alle opholdsarealer indenfor området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Mandag til fredag

- 55 dB(A) i tidsrummet fra kl. 07.00 - 18.00,
- 45 dB(A) i tidsrummet fra kl. 18.00 - 22.00
- 40 dB(A) i tidsrummet fra kl. 22.00 - 07.00

Lørdag

- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 07.00 - 14.00.
- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 14.00 - 22.00.
- 40 dB(A) i tidsrummet kl. 22.00 - 07.00.

Søn- og helligdage

- 40 dB(A) hele døgnet.

På baggrund af ansøgningen, herunder oplysninger om anlæg der planlægges benyttet, er den tilladte driftstid fastsat til hverdage 7:00-16:00 for alle anlæg, dog med mulighed for udlevering og læsning, herunder kørsel på indvindingsområdet fra kl. 6:00.

Støjberegninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes.

Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5 1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/beregningerne skal ud føres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

Støv

Indvinder skal sørge for, at driften ikke giver anledning til væsentlige støvgener, som fastsat i vilkår 18 og 19. Støvdæmpende foranstaltninger skal således være beskrevet i graveplanen.

For at dæmpe støvdannelse stilles desuden vilkår om vanding, se vilkår 20 og 21. Med disse vilkår forventes anlægget ikke at give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

Landskab

Råstofindvindingen udgør en stor og permanent ændring af landskabet. I den landskabelige vurdering, ses der på landskabets tilstand som holdes op mod råstofressourcernes udnyttelse og det erhvervsmæssige hensyn. Områderne, hvor der indvindes råstoffer, er oftest intensivt drevne kulturlandskaber, med store flader af dyrkede marker med enkelte læhegn i blandt. Når råstofindvindingen er afsluttet, vil der blive udsigt ud over et område, som førhen lå på højde med det omgivne landskab. Der bliver et menneskeskabt landskab, som vil give større topografiske variationer. Af hensyn til sammenhængen med det omgivende landskab har regionen derfor stillet vilkår 44-46 om efterbehandling.

Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres i henhold til potentielle gener fra støv og støj ved at fastlægge vilkår om driftstider og vilkår om overholdelse og fastsættelse af støjgrænser.

Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende udenfor driftstiden. Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel i råstofgraven, henkastning af affald og risiko for tyveri af brændstof og materiel.

Andre forhold

Der er foretaget bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af indvindingsområdet. Oplysninger fra VVM-anmeldelsen og høringssvar er desuden indgået i sagsbehandlingen.

Der er udover de ovennævnte ikke konstateret yderligere forhold, der giver anledning til særlige bemærkninger eller tillægges afgørende vægt i afvejningen efter råstofloven.

Der er kommenteret på enkelte af forholdene i forbindelse med screeningen efter miljøvurderingsloven (se bilag B).

F.3. Forhold til andre lovgivninger

Fredskovspligt¹³

På en del af det ansøgte områder er der udlagt et areal med fredsskovspligt efter skovlovens § 3.

Det oplyses at fredskovsområdet udgør 1,37 ha og indeholder skov med fyr og krat. Området er fra gammel tid anvendt til indvinding af grus til lokal brug, og jorden har efter denne indvinding ligget tilbage med et terræn, der ikke var egnet til landbrugsdrift – derfor blev det tilplantet med fyr.

I forbindelse med fældning af fredskoven, vil der blive udlagt erstatningsskov i forholdet 1:1,5.

Der må ikke ske nogen fældning af fredskov før der foreligger en dispensation fra fredskovspligten efter skovlovens § 6 og §§ 38 og 39. Dispensationen gives af Miljøstyrelsen.

Til generel sikring af fredskovsområdet stilles der vilkår om sikkerhedsafstand (vilkår 32), der er gældende, indtil der forelægger en dispensation fra skovlovsmyndigheden.

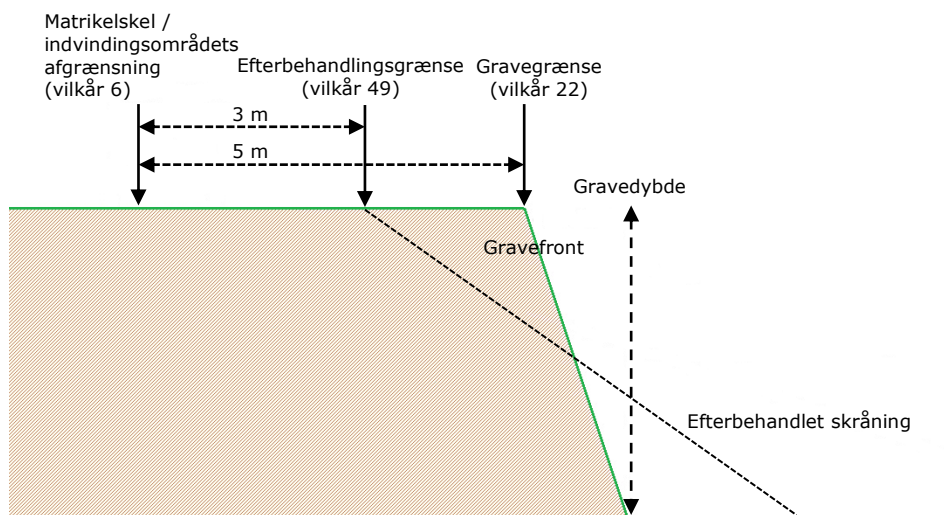
F.4. Graveafstande og periferiskråninger

Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær råstofgraven.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet (GVS), bør tage udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter, men skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold.

For en simpel efterbehandling, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning, skal gravegrænsen fastlægges som beskrevet på figuren herunder.

¹³ LBK nr. 315 af 28/03/2019 Bekendtgørelse af lov om skove

Principskitse for efterbehandling ved neddosning

F.5. Vejforhold

Der planlægges udkørsel ad eksisterende adgangsvej til Tinghedevej. Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej og private fællesveje (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndighederne i samarbejde med politiet.

F.6. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse

Grave- og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger. Graveplanen skal indeholde et kort med angivelse af:

- volde
- jorddepoter
- stationære anlæg
- parkeringsplads for mobile maskiner
- startsted for indvindingen
- opdeling i etaper
- skråningsanlæg
- graveafstande
- indvindingsboringer indenfor 300 m fra indvindingsområdet
- slambassin
- adgangsvej
- interne veje

- bygninger, brovægt og mandskabsvogne

Efterbehandlingsplanen anviser hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet og indeholde et kort med angivelse af:

- skråningsanlæg
- udlægning af muld
- beplantning
- stier og veje
- bygninger
- søer

Grave- og efterbehandlingsplanens hovedprincip er, at der efterbehandles til jordbrug.

Indvinderen skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentlig ændret.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra ansøgningens forslag til grave- og efterbehandlingsplan. Beløbet for sikkerhedsstillelsen er fastsat til 3.300.000 kr.

Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

F.7. Konklusion

Ud fra en afvejning af ovenstående og de hensyn og interesser der i øvrigt skal varetages gennem råstoflovgivningen, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades på de fastsatte vilkår.

G. Grundlag for tilladelsen

G.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningsskema modtaget af Region Midtjylland den 8. april 2020.
- Ansøgningen angår ejendommen matr.nr. 6q, 7a og 8a Lyne By, Lyne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

- Det ansøgte indvindingsområde udgør 22,6 ha af ejendommen og er vist ovenfor.
- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 300.000 m³ sand grus og sten.
- Der søges om tilladelse til gravningen i perioden fra 2020 indtil 2030.
- Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet i ca. kote 26, ca. 6 meter under terræn, ca. 0-6 meter over/under grundvandsspejlet.
- Følgende typer maskiner og anlæg planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen:

- a. 1 stk. Volvo 220 Gummiged
- b. 1 stk. Cat 480 læssemaskine
- c. 1 stk. Komatsu 480 læssemaskine
- d. 1 stk. Komatsu 400 dumper
- e. 2 stk. sorteringsanlæg
- f. 1 stk. vaskeanlæg
- g. 1 stk. knuseanlæg
- h. 1 stk. skurvogn
- i. 1 stk. 800 l mobil tankanlæg
- Der søges om tilladelse til indvinding af vand fra midlertidig grundvandssø etableret til formålet, ca. 800 m³ pr. år. Den samlede mængde vand planlægges recirkuleret og anvendt igen efter bundfældning. Den reelt indvundne mængde vil derfor ikke være nævneværdig.
- Det forventede forbrug af drivmidler er angivet til 200.000 l dieselolie pr. år og 400 l hydraulikolie pr. år. Der tankes fra 800 l mobil tankanlæg. Yderligere tankning sker fra fast tank hos Sdr. Malle Maskinstations værksted.
- Ønskede tilladte driftstidspunkter er angivet til mandag-fredag kl. 07.00-16.00, og med udlevering og læsning mandag-fredag kl. 06.00-16.00.
- Det angives at miljøstyrelses vejledende støjgrænser erfaringsmæssigt overholdes. Der graves i 6 meters dybde. Desuden etableres en 3 meter høj støjvold mod nærmeste naboer – Tinghedevej 3, 6893 Hemmet – i den nordlige del af graven, samt mod vest – også 3-4 meter høj.
- Der planlægges støvdæmpende foranstaltninger i form af vanding efter behov.
- Maskiner serviceres på indvindings værksted eller i graven. Spildprodukter tages med efter reparation til værksted og bortskaffes til AFDL, Tarm.
- Det oplyses, at der er en boring/brønd indenfor 300 meter. Boringen har DGU-nummer 102.777 og ligger 240 meter fra det ansøgte område.
- Det oplyses, at boring DGU-nummer 102.1379 er sløjfet ved firmaet Vandfax og boring DGU-nummer 102.1162 er aftalt sløjfet når gravningen nærmer 75 meter af boringen.
- Tingbogsattest af 21. marts 2020.
- Råstofmaterialernes tilstedeværelse og kvalitet er dokumenteret i form af hidtidige og nuværende råstof indvinding i området.
- Det angives, at vejadgangen vil være som hidtil, nord i råstofgraven via Tinghedevej.
- Arealerne planlægges efterbehandlet til jordbrug.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan, (dateret april 2020, udarbejdet af Asker Geyti).
- Kortbilag 1 i grave og efterbehandlingsplanen benævnt "Bilag 1", udført af Asker Geyti, og dateret 13. marts 2020.
- Kortbilag 2 i grave og efterbehandlingsplanen i målestok 1: 15.000 benævnt "Bilag 2", udført af Asker Geyti, og dateret 8. april 2020.
- Kortbilag 3 i grave og efterbehandlingsplanen benævnt "Bilag 3 – Koordinater til markeringspæle", udført af Asker Geyti, og dateret april 2020.
- VVM-ansøgning af marts 2020.

G.2. Høringssvar

Høring af ansøgning

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring i perioden 24. april 2020 til 22. maj 2020 til nedenstående inden udarbejdelse af udkast til afgørelse om råstofindvinding.

- Ringkøbing-Skjern Kommune
- Arkvest – Arkæologi Vestjylland
- Miljøstyrelsen
- Ringkøbing-Skjern Forsyning
- Ejendommen Tinghedevej 3
- Ejer af ejendommen matr. nr. 5a Lyne By, Lyne
- Ejer af ejendommen matr. nr. 6e Lyne By, Lyne
- Ejer af ejendommen matr. nr. 6s Lyne By, Lyne

Følgende bemærkninger fra høringen er indkommet og indgået i udarbejdelsen af udkast til afgørelse.

Arkvest – Arkæologi Vestjylland:

Arkæologi Vestjylland skriver på baggrund af Region Midtjyllands høring i forbindelse med ansøgning om tilladelse til råstofindvinding i det område som er markeret med rødt på nedenstående kort fig.1.

Kortudsnittet viser det ansøgte indvindingsområde (rød skravering)

Fig.1. Nyt råstofindvindingsområde med rødt – Det nye indvindingsområde.

Der er ingen kendte fortidsminder indenfor de nye indvindingsområder jf. Kortudsnit fig. 2. Men man kan dog ikke udelukke, at der gemmer sig ukendte overpløjede gravhøje eller oldtidsbopladser på det nye område, som det fremgår af fig. 2, er der ganske mange gravhøje i området især vest og syd for grusgraven.

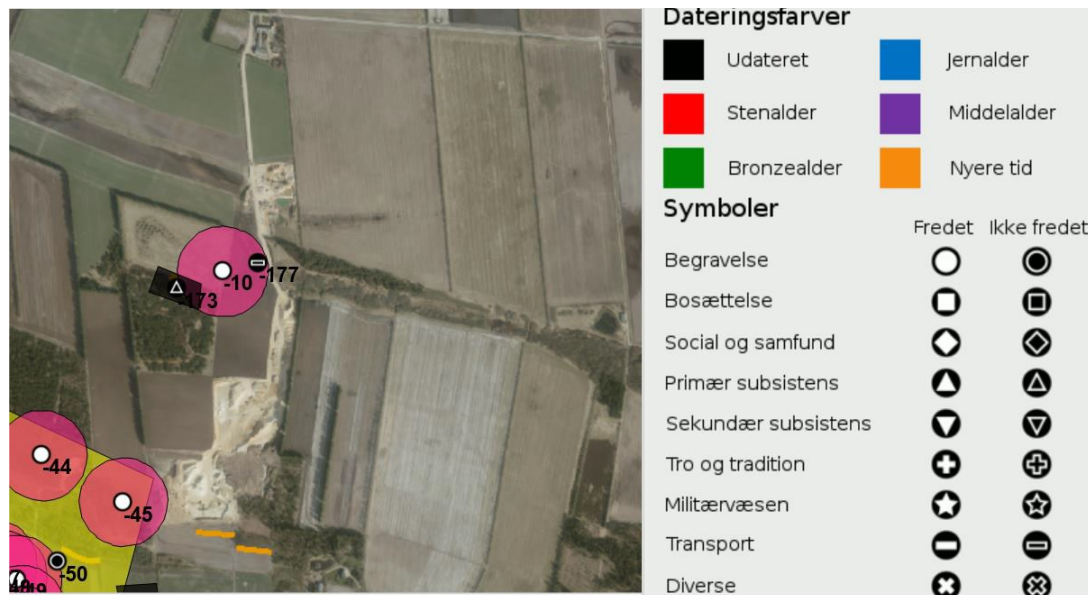

Fig. 2. Kort, Fund og Fortidsminder.

ArkVest vil absolut anbefale, at man får foretaget en arkæologisk forundersøgelse af området, således, at vi kan komme med en gældende udtalelse for eventuelle fortidsminders væsentlighed og omfang.

Da der er tale om en større forundersøgelse er det ifølge Museumsloven § 26 stk. 2, den for hvis regning jordarbejdet udføres, der skal afholde udgiften.

Forundersøgelsen har til formål at be- eller afkræfte tilstedeværelsen af fortidsminder, deres udstrækning og bevaringstilstand, samt danne grundlag for udarbejdelse af tidsplan og budget for en egentlig arkæologisk undersøgelse.

En forundersøgelse er typisk foretaget på kort tid og Arkvest udfærdiger herefter en bindende udtalelse. Heraf vil det fremgå, om der er væsentlige fortidsminder på området, og om Arkvest indstiller disse til en arkæologisk undersøgelse. Der er her mulighed for at revurdere og evt. undgå områder med mange fortidsminder.

Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes almindeligvis af den for hvis regning jordarbejdet udføres, men har man fået foretaget en forundersøgelse, er der mulighed for at ansøge Slots- og Kulturstyrelsen om tilskud. Budgettet for en evt. udgravning skal altid godkendes af SLKS.

Hvis der ikke findes væsentlige fortidsminder på området, vil ArkVest umiddelbart frigive området til anlægsarbejdet. Skulle der på trods af frigivelsen alligevel dukke fortidsminder op, vil en undersøgelse af disse fortidsminder være uden udgift for bygherren. Den arkæologiske forundersøgelse skal derfor betragtes som en forsikringsordning.

Region Midtjylland tager museets høringssvar til efterretning og indsætter vilkår 7 om at indvinder skal senest 14 dage før muldafrømning underrette Arkvest – Arkæologi Vestjylland, med mindre andet er aftalt med museet.

Ringkøbing-Skjern Kommune:

Vandindvinding:

I høringsbrevet nævnes at Region Midtjylland har vurderet, at der skal træffes afgørelse efter blandt andet § 26 Råstofindvinding under grundvandsspejl. I ansøgning står, at der kun graves til grundvandsspejl. Dette står også i udkast til miljøvurderingen. Der bedes derfor i forbindelse med endeligt materiale der fremsendes i forbindelse med indhentning af tilladelser præciseres, hvad der søges om og ønskes tilladelse til.

I ansøgningen er angivet at der forventes at bruge 800 m³ vand pr. døgn. Kommunen ønsker at få oplyst hvor mange dage om året, der arbejdes, så den maksimale mængde kan regnes ud til indvindings og nedsivningstilladelse. Alternativt angivelse af den maksimalt forventede årlige mængde.

Inden for de planlagte graveområder findes to vandboringer, der fungerer som drikkevandforsyning for ejendommene Tinghedevej 1 (DGU nr. 102.1379) og Nørhedevej 30 (DGU nr. 102.1162). Selvom der måske kun planlægges at grave op til boringerne, kan bortgravning af råstoffet meget vel fjerne fundamentet for indvindingen idet mange drikkevandsboringer ikke er særligt dybe og det råstof, der ønskes indvundet muligvis fungerer som grundvandsmagasin for de to boringer. Der skal derfor i samarbejde med ejerne af de to nævnte adresser findes en løsning på deres vandforsyning i fremtiden. Det bør fremgå af den endelige tilladelse at der er taget hånd om dette.

Efterbehandling:

Jeg er ikke bekendt med at området er udlagt til noget specifikt eller at der er plan herom.

Vedrørende støjvolde er der givet følgende kommentar:

Alle volde over 1,50 m kræver en landzonetilladelse – uanset formålet og i hvilken tilknytning de opføres, **men** selve råstofindvindingen er fritaget for landzonetilladelse, og hvis denne tilladelse indeholde jordvolde, må de vel være fritaget for landzonetilladelse.

Fjernelse af fredskov:

Kommunens sagsbehandler på området gør opmærksom på at dette hører under Miljøstyrelsen hvorfor det skal fremsendes til dem, hvis det ikke allerede er gjort. Der er ikke yderligere kommentarer ved skov, natur mv.

Region Midtjylland skal bemærke til hørringssvaret at i forbindelse med ansøgning om afgang efter § 26 Råstofindvinding under grundvandsspejlet, så er det rigtig, at der kun graves til grundvandsspejlet, som der står i ansøgningen og udkast til miljøvurderingen, der vil dog i anlægsfasen til vaskeanlægget blive gravet under grundvandsspejlet for at etablere en grundvandsfødt sø til indvinding af vand til grusvask. Det vil derfor kun være over en kort periode og på et mindre areal, at der skal graves under grundvandsspejlet.

I forhold til vandindvindingsmængden og de to borer, har indvinder kommet med følgende bemærkning:

Boring 102.1379 er sløjft for ca. 14 dage siden ved firma Vandfax. Boring 102.1162 er aftalt sløjft når gravningen nærmer sig - senest når der er 75 meter til boringen. Beklager en skrivefejl - de 800 m³ er pr. år. Alt vaskevand recirkuleres, så der skal kun suppleres for fordampning.

I forbindelse med fjernelsen af fredskov, er der taget kontakt til Miljøstyrelsen.

Tinghedevej 3:

Undertegnede har modtaget orientering vedr. ansøgning om råstofindvinding på Matr. Nr 6q, 7a og 8a.

Vi takker for muligheden for at komme med eventuelle bemærkninger. Vi kan se, at grusgraven kommer tættere på vores matrikel og vi vil derfor tillade os at gøre opmærksom på vores bekymring.

De gener, som er allerede eksisterende kan vi forestille os vil blive forstærket, hvis der ikke tages ekstra forholdsregler.

De eksisterende gener er følgende:

De store lastbiler skaber store huller i vejbanen

Der er en del støjgener fra udgravning og transporten af grus og sand.

Sandflugt i store mængder i perioder.

Vi håber, at I vil tage højde for disse evt. kommende gener i jeres videre planlægning.

Region Midtjylland skal bemærke til høringssvaret at for at begrænse gener i forbindelse med støj og støv, vil der blive etableret støjvolde mod naboejendommen. Derudover vil kørerveje og materialestakke bliver vandet efter behov for yderligere begrænsning af støvgener. I forbindelse med vejforholdene er det kommunen som er myndighed her.

Partshøring

Udkast til afgørelsen har været sendt i partshøring til nedenstående i perioden 30. juli 2020 til 10. september 2020.

- Ringkøbing-Skjern Kommune
- Miljøstyrelsen
- Ejendommen Tinghedevej 3
- Ejer af ejendommen matr. nr. 5a Lyne By, Lyne
- Ejer af ejendommen matr. nr. 6e Lyne By, Lyne
- Ejer af ejendommen matr. nr. 6s Lyne By, Lyne
- Lodsejer af matr. nr. 6q og 8a Lyne By, Lyne
- Lodsejer af matr. nr. 7a Lyne By, Lyne
- Sdr. Malle Invest A/S

Følgende bemærkninger er indkommet i forbindelse med høringsperioden og er indgået i udarbejdelsen af den endelige tilladelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune:

Råstofområdet støder op til en beskyttet mose som jeg gerne vil drøfte med dig. I mosens er der nogle fine arter som viser at naturen er meget fugtig. I en besigtigelse fra 2015 kan jeg se at der bl.a. er stjerne-star, hyldebladet baldrian, kær-snerre, dynd-padderok, manna-sødgræs, sump-kællingetand og grenet pindsvineknop. Det vil sige at arealet er meget fugtigt og en ændring af denne fugtighed vil skabe en tilstandsændring som kræver en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3. En dispensation vi ikke kan give med mindre der på lokaliteten findes råstoffer der er helt unikke for hele landet.

For at tilstanden ikke ændrer sig så skal grundvandsstanden forblive intakt. Dvs grundvandsstanden må ikke sænkes og der skal produceres den samme mængde grundvand som nu.

I bilag B punkt 12 står der at der ikke søges om at grave under grundvandsspejlet.

I en sløjfet boring (dgu-nummer 102.580) fra 1979 kan jeg se at vandstanden er 5 meter under terræn. Ifølge mine oplysninger så ligger boringen i kvote 31,75 dvs at vandstanden i 1979 blev målt til

at stå i kvote 26,75. Naturarealet starter ved kvote 26,5 og skråner nedad – se kortet nedenunder.

Ud fra vandstanden i boringen, terrænet og plantelisten i moseområdet så vurderer jeg at grundvandsstanden går fra 5 meter under terræn ved boringen og til at være ca. i terræn i naturområdet.

Jeg kan ikke forstå hvordan man kan udvinde råstof helt op til naturområdet uden at komme under grundvandsstanden men jeg kender heller ikke projektet til bunds.

Det jeg gerne vil pointere i denne høring er at hvis vandstanden ændres i mosen så er der tale om en tilstandsændring som vi, efter klagenævnets praksis, kun kan give hvis der findes et råstof der er unik for landet.

Hvis der sker en tilstandsændring i mosen så vurderer jeg, at projektet har en væsentlig påvirkning på miljøet og derfor er det min vurdering at projektet skal have en fuld miljøvurdering.

Hvis projektet gennemføres uden dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 men med en påvirkning af mosen så skal mosen genetableres, dvs at forholdene skal re-etableres som før tilstandsændringen.

Hvis projektet virkelig ikke påvirker grundvandet og vandstanden i mosen så er alt fint og så har jeg ingen kommentar til naturdelen.

Region Midtjylland skal bemærke til hørringssvaret, at det vurderes ikke at det beskyttede § 3 område efter naturbeskyttelsesloven vil blive påvirket væsentligt af råstofgravningen.

Ansøger har ikke søgt om at grave under grundvandsspejlet og har heller ikke søgt om anvendelse af maskinelt, der skal bruges til at kunne grave under grundvandsspejlet.

I råstofgrave hvor der graves under grundvandsspejlet, er der tidligere lavet beregninger, der viser en maksimal sænkning på nogle få centimeter. Så selv gravning under grundvandsspejlet vil have en minimal påvirkning på grundvandsstanden. Men da der ikke søges om at blive gravet under grundvandsspejlet, vil der ikke ske nogen sænkning af grundvandsstanden i området i forbindelse med råstofgravningen.

Der er søgt om at etablere en grundvandssø til grusvask, samme med et nedsivningsbassin og et bundfældningsbassin i den eksisterende del af råstofgraven ca. 250 meter nord for § 3 området. Sådan et bassin vil heller ikke få betydning for grundvandsstanden i området.

I forbindelse med spørgsmålet om gravedybden, har indvinder kun planer om at grave i en dybde af ca. 6 meter under terræn. I de dele af området hvor dette ikke er mulig, grundet en for høj grundvandsstand, vil der ikke blive gravet dybere. Det er heller ikke

mulig for indvinder at grave særlig dybt ned under grundvandsspejlet med de maskiner, der er søgt til anvendelse i graveprojektet.

Som en sikring af moseområdet, stilles der vilkår om, at der ikke må graves i en afstand af 10 meter til det pågældende moseområde. Således at der er en ekstra sikkerhedsafstand. Derudover stilles der vilkår om, at der skal etableres en jordvold langs med området for at sikre mod overfladeafstrømning.

Miljøstyrelsen:

Miljøstyrelsen er indstillet på at ophæve fredskovpligten på de arealer, der indgår i råstofgravningen mod at der stilles 1,5 x arealet i erstatningsskov.

Erstatningsskoven skal være godkendt af Miljøstyrelsen, inden råstofindvindingen kan påbegyndes.

Råstofindvindingen må ikke skade de blivende fredskovspligtige arealer.

Region Midtjylland skal bemærke til høringssvaret, at der stilles vilkår om at fældning af fredskov på de pågældende matrikler ikke må påbegyndes, før der er meddelt tilladelse af Miljøstyrelsen. Inden denne tilladelse er givet må der heller ikke afrømmes muld og overjord af eller graves i en afstand af 10 meter fra skovbrynet.

H. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort onsdag den 16. september 2020, på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden onsdag den 14. oktober 2020.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig via klageportalen for myndigheden, der har truffet afgørelsen eller meddelt dispensationen. Denne myndighed benævnes 1. instansen og fremgår under den enkelte afgørelse/dispensation i de efterfølgende afsnit.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til 1. instansen. Hvis 1. instansen fastholder afgørelsen, sender denne klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget på naevneneshus.dk.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

H.1. Råstofafgørelsen¹⁴

Afgørelsen kan, jf. råstoflovens § 13, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor). Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Rettidig klage har jf. råstoflovens § 16 stk. 8 opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

H.2. Afgørelsen i henhold til miljøvurderingsloven¹⁵

Afgørelsen kan, for så vidt angår retlige spørgsmål jf. miljøvurderingslovens kap. 18, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor). Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder et nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller

¹⁴ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

¹⁵ LBK nr. 973 af 25/06/2020 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer

H.3. Afgørelsen i henhold til habitatbekendtgørelsen¹⁶

Region Midtjyllands vurdering af, at det ansøgte projekt ikke påvirker Natura 2000-områder, og at der derfor ikke skal udføres en konsekvensvurdering, kan påklages efter klager reglerne i råstofloven.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, jf. råstoflovens regler om klageadgang.

H.4. Afgørelsen i henhold til vandforsyningsloven¹⁷

Afgørelsen kan, jf. vandforsyningslovens kap. 13, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, se klagevejledningen. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Ringkøbing-Skjern Kommune via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

En klage efter denne lov har ikke opsættende virkning. Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

Klageberettigede

- Afgørelsens adressat
- Enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet kan påklage afgørelser efter § 20 om tilladelse til vandindvinding, afgørelser efter § 21, jf. § 20 om tilladelse til vandindvindingsanlæg og afgørelser efter § 32 om tilbagekaldelse af vandindvindingstilladelser

H.5. Afgørelsen i henhold til miljøbeskyttelsesloven¹⁸

Afgørelsen kan, jf. miljøbeskyttelsesloven kap. 11, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor). Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Ringkøbing-Skjern Kommune via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹⁶ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

¹⁷ LBK nr. 118 af 22/02/2018 Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.

¹⁸ LBK nr. 1218 af 25/11/2019 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse

En klage efter denne lov har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Afgørelsens adressat
- Sundhedsstyrelsen
- Enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Danmarks Fiskeriforening og Ferskvandsfiskeriforeningen
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

I. Orientering

Kopi af afgørelsen samt bilag er i dag sendt til

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Arkvest – Arkæologi Vestjylland, post@arkvest.dk
- Skat, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnringskøbing-skjern-sager@dn.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, midtvestjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF Ringkøbing-Skjern, ringkøbing-skjern@dof.dk
- Ringkøbing-Skjern Kommune, land.by.kultur@rksk.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, trnord@stps.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Sundhedsstyrelsen, sst@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Ringkøbing-Skjern Forsyning, rsforsyning@rsforsyning.dk

Derudover orienteres parterne:

- Lodsejer af matr. nr. 6q og 8a Lyne By, Lyne
- Lodsejer af matr. nr. 7a Lyne By, Lyne
- Nabo ejendommen Tinghedevej 3
- Ejeren af matr. nr. 6s Lyne By, Lyne
- Ejeren af matr. nr. 6e Lyne By, Lyne
- Ejeren af matr. nr. 5a Lyne By, Lyne

J. Bilag

- A. Kortrids over det tilladte indvindingsområde
- B. Screeningsafgørelse
- C. Ringkøbing-Skjern Kommunens tilladelse efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven